

Dosarul nr. 2ra-1185/22
2-21002413-01-2ra-26082022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari), (jud. I. Malanciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL împotriva lui Popa Vadim, Verlan Veaceslav cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, casată parțial hotărârea din 02 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) și emisă o nouă hotărâre în această parte,

c o n s t a t ă :

La 06 ianuarie 2021, Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Popa Vadim, Verlan Veaceslav cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, conform contractului de credit nr. 26104 din 25 noiembrie 2019, încheiat între Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL în calitate de Creditor și Popa Vadim în calitate de Debitor, creditorul a acordat debitorului un credit în sumă de 8 000 de lei, termenul final de rambursare fiind 25 februarie 2020.

În baza contractului de fidejusiune nr. 26104-A din 25 noiembrie 2019, Verlan Veaceslav și-a asumat obligațiile aferente contractului de credit nr. 26104 din 25 noiembrie 2019, în fața creditorului ÎM „MSA Finance” SRL pentru onorarea integrală a obligațiilor de rambursare a împrumutului și altor plăți legate de contractul de credit nr. 26104 din 25 noiembrie 2019, în cazul dacă debitorul nu își va onora aceste obligații.

Debitorul nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind rambursarea creditului primit și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea lui, încălcând, astfel, prevederile contractului de credit nr. 26104 din 25 noiembrie 2019.

În context a mai indicat că, deoarece debitorul a încălcat termenul de restituire a creditului, la 01 septembrie 2020, în adresa acestuia a fost expediată o reclamație, prin care i s-a solicitat achitarea anticipată și integrală a creditului și a dobânzilor calculate pentru utilizarea lui.

Reclamația expediată în adresa debitorului Popa Vadim a fost recepționată de către acesta la 05 septembrie 2020, ce se confirmă prin avizul anexat. Reclamația expediată în adresa fidejursorului Verlan Veaceslav a fost restituită ca fiind nerecepționată de către debitor.

A mai menționat reclamanta că toate încercările de a lua legătura cu pârâtul și fidejursorul pentru negocierea procedurii restituirii datoriei au eșuat, pârâtii eschivându-se de la discuții, nu răspund la apeluri.

În conformitate cu cerințele Legii nr.23/2020 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr.87-93/112 din 20 martie 2020), prin care au fost aprobate un șir de modificări, inclusiv la Legea 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară și metodologia de calcul descrisă în Nota informativă a CNPF care poate fi aplicată în calitate de recomandare pentru stabilirea și încasarea costurilor conform contractelor de credit / creanței ce urmează să fie încasată, de către creditor, au fost ajustate calculele pretențiilor financiare, care constituie suma de 13 943,61 de lei, inclusiv: capitalul la termen - 0 lei; capitalul restant — 6000 de lei; dobânda neachitată pentru utilizarea creditului - 3503,61 de lei; penalitate - 4400 de lei.

A relatat că, debitorul s-a folosit de sursele financiare un termen de timp îndelungat, eschivându-se cu rea-credință de la restituirea lor.

Reclamanta a mai susținut că dobânda pentru utilizarea creditului a fost formată în baza p. 1.5, p. 2.7, 2.7.1 a contractului de credit în cauză și în conformitate cu prevederile art.858, art.996 și art.1763 din Codul Civil, rata dobânzii fiind 6% lunar. Rata respectivă a fost aleasa de către debitor personal pe site-ul companiei reieșind din suma solicitată, durata contractului și mărimea plății lunare convenabile reieșind din veniturile proprii. În conformitate cu p. 1.5 al contractului de credit părțile de comun acord au stabilit mărimea ratei dobânzii și au indicat că „Debitorul recunoaște că rata dobânzii prevăzută de contract este mai mare decât rata de refinanțare a BNM, dar o consideră rezonabilă și proporțională în raport cu riscul și cheltuielile asumate de Debitor”. Reclamanta a învederat că creditul eliberat este calificat ca credit cu risc sporit, deoarece a fost eliberată o sumă mică în termen scurt fără careva garanții precum gaj sau ipotecă. A mai menționat că creditul se eliberează numai cu buletinul și certificatul de salariu, însă reieșind din faptul că pârâtul nu a avut venituri oficiale suficiente a fost încheiat contractul de fidejusiune. Suplimentar a mai indicat că în contractul de credit în cauză nu sunt prevăzute careva plăți suplimentare precum comisioane ascunse, dobânzi majorate și altele. Costul total al creditului și rata dobânzii sunt absolut transparente, fără careva comisioane și plăți ascunse. A mai subliniat că conform punctului 2.19, Creditorul are dreptul să solicite o penalitate, iar Debitorul are obligația de a plăti o penalitate, stabilită conform art.947-953 din Codul Civil și în urma negocierilor directe între părțile prezentului contract, în mărime de 0,5% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere a plății, aplicată la suma datorată pentru toată perioada de întârziere.

Conform punctului 2.4 a Contractului de fidejusiune nr. 26104 din 25

noiembrie 2019, Fidejutorul s-a obligat față de Creditor să execute integral obligația debitorului de achitare față de Creditor a tuturor sumelor calculate în calitate de dobânzi sau penalități, conform Contractului de credit, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data expirării termenelor de plată a sumei creditului, dobânzilor și altor plăți aferente, stabilite conform contractului de credit. Astfel, clauza penală fiind un contract sau o clauză dintr-un contract, are forță obligatorie între părțile contractante.

În instanță reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la Popa Vadim și Verlan Veaceslav în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL a datoriei în mărime de 13 943,61 de lei și a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1 000 de lei.

Prin hotărârea din 02 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Popa Vadim și Verlan Veaceslav în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, suma de 9 000 de lei cu titlu de datorie, suma de 750 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 405 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În consolidarea opiniei sale, prima instanță a reținut că conform contractului de credit nr.260104 din 25 noiembrie 2019, Popa Vadim urma să întoarcă datoria în sumă de 8000 de lei și dobânda în sumă de 255 de lei, în total 8225 de lei.

Conform actului de verificare a datoriei Popa Vadim a achitat din suma împrumutată 2000 de lei. Astfel, prima instanță a conchis că, deoarece pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale privind restituirea în termen a sumelor împrumutate, astfel încălcând prevederile Contractului de credit, acțiunea urmează să fie admisă cu încasarea în mod solidar de la Popa Vadim și Verlan Veaceslav în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL a sumei de 6255 de lei, cu titlu de datorie și a penalității în mărime de 2745,00 de lei care va acoperi toate eventualele pierderi ale împrumutătorului în legătură cu neexecutarea în termen a contractului de împrumut, cât și posibilul venit ratat rezonabil în raport cu serviciul acordat clientului.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, casată parțial hotărârea din 02 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari), în partea încasării penalității și dobânzii de întârziere și în această parte a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care cererea cu privire la încasarea dobânzii de întârziere a fost respinsă. A fost încasată în mod solidar de la Popa Vadim și Verlan Veaceslav în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, penalitatea în mărime de 4400 de lei. În rest, hotărârea din 02 aprilie 2021 a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, consideră corectă soluția primei instanțe în partea încasării sumei de 6000 de lei cu titlu de datorie, însă cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 255 de lei, consideră soluția primei instanțe ilegală, or, art. 942alin.(4) Cod civil, nu permite creditorului să ceară pentru neexecutarea aceleiași obligații pecuniare atât dobânda, cât și penalitatea aplicabilă, respectiv cererea privind încasarea dobânzii urmează a fi respinsă.

Instanța de apel a apreciat critic micșorarea sumei penalității de la 4400 până la 2 745 de lei de către prima instanță, deoarece o astfel de cerere din partea lui Popa Vadim nu a fost, respectiv prima instanță nu era în drept să dispună din oficiu reducerea penalității. În concluzie, instanța de apel a menționat că pretenția Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL cu privire la încasarea penalității contractuale este întemeiată și urmează a fi admisă.

La 19 august 2022, Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL a contestat cu recurs decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 02 aprilie 2021 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel în partea respinsă, o consideră absolut neîntemeiată și adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat că în Anexa la Contractul de credit nr.26104 din 25 noiembrie 2019, conform pct.4.1. „Debitorul va achita Creditorului dobânda la credit în mărime de 6% prevăzută conform art.874 din Codul civil și prezentul contract. Suma dobânzii se calculează prin aplicarea ratei dobânzii la soldul creditului, începând cu ziua eliberării creditului până la următoarea zi de plată sau de restituire deplină a acestuia, după cum este indicat în Anexa.1. Astfel, a mai menționat că în cazul în care debitorul achită datoria pentru fiecare lună următoarea sumă a dobânzii se micșorează, ceea ce se prevede și din graficul de achitarea stabilit în contractul de credit nr.26104 din 25 noiembrie 2019, deoarece cu fiecare plată făcută suma dobânzii de utilizare a creditului pentru luna următoare devine mai mică. A mai reținut că contractul în cauză nu prevede dobânda de întârziere și în conformitate cu art.942 Cod civil a solicitat doar penalitate pentru întârziere, iar încasarea dobânzii respinsă de către instanța de apel prezintă dobânda pentru utilizarea lunară a creditului. Prin urmare, părțile au stabilit condițiile contractului prin achitare de către debitor doar dobânzi pentru utilizarea creditului și în cazul întârzierii achitării a fost prevăzută penalitate pentru întârziere.

Astfel creditorul nu a încălcat prevederile art. 942 Cod civil, care a stat la baza respingerii dobânzii pentru utilizarea creditului - dobânzii contractuale, deoarece contractul de credit nici nu prevede dobânda de întârziere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 30 iunie 2022, expediată în adresa Organizației de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL la 28 iulie 2022 (f.d.111). Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și

alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria..

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MSA CREDIT” SRL, prin intermediul avocatului Perebicovscaia Maria.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas